

A 2005. évi számszaki beszámolójelentés **szöveges indokolása**

Feladatkör , tevékenység

Az intézmény neve: **Tessedik Sámuel Főiskola**
Törzskönyvi azonosító: **329860**
Honlap címe: www.tsf.hu

A) SZAKMAI FELADATELLÁTÁS ÉRTÉKELÉSE

1.1. A szolgáltató szervezetek összevonása

A szolgáltató szervezeti egységek kialakítása pl. közös raktárak, műhelyek stb. nem történt meg a nagy földrajzi távolságok, valamint a fejlesztési források hiánya miatt.

1.2. A központi irányítást végző szervezeti egységek

A központi irányítást végző szervezeti egységek (Rektori Hivatal, Gazdasági Főigazgatóság, stb.) 2000-2001. folyamán létrejöttek és lényegében azóta is az akkor kialakított szervezeti rendben működnek.

Az elmúlt hat év során a TSF egységes kommunikációs és igazgatási rendszere alapjaiban kiépült, ha nem is hibátlanul, de működik. A normális ügyvitelhez szükséges alapvető szabályzatokat a Főiskola Tanácsa megalkotta, a szabályzatok sikeresen átestek a törvényességi ellenőrzéseken.

A főiskola választott testületei, fórumai a szabályzatok szerinti rendben, zavartalanul működtek, a Főiskolai Tanács, a Rektori Tanács és a Társadalmi Tanács előre meghatározott program szerint rendszeresen ülésezett. A döntéshozatalt néhány esetben csak az előkészítetlenség akadályozta.

A vezető testületek mellett a döntés-előkészítést segítő szakterületi bizottságok működtek. Ennek köszönhetően a döntéshozó testületek elé általában szakmailag jól megalapozott, világos előterjesztések kerültek.

Összességében komoly eredményként értékelhető, hogy a TSF minden szintjén az ügyvitel egységesült, a további fejlesztések alapjai adottak.

Az ügyvitellel kapcsolatos sajátos feladata volt a Rektori Hivatalnak a TSF mint új intézmény arculatának kialakítása, formálása. A szervezett profi PR tevékenységre irányuló kísérleteink kudarcot vallottak. Eredmények természetesen vannak (Tessedik Napló, szimbólumok, többnyelvű prospektusok, ajándéktárgyak, Tessedik-kötet, stb.), azonban ezek nincsenek rendszerbe szervezve.

A digitális dokumentumkezelés bevezetésére a kezdeti lépéseket megtettük, a rendszer teljes kiépítésére központi támogatást várunk.

1. 3. Szervezeti változások

A TSF eredetileg három karral, karokon belül lényegében változatlan szerkezetben indult. A két központi szervezeti egység, a Rektori Hivatal és a Gazdasági Főigazgatóság feladata a (központi) adminisztrációs feladatok ellátása és a működés koordinálása.

Részen belső döntések (Főiskolai Tanács), részben kormányzati intézkedések eredményeként mára a kezdeti szervezeti felépítés lényegesen megváltozott.

Elsőként az oktatási szervezeti egységek átalakításáról született döntés 2001-ben. A Körös Főiskolai Kar megszüntetésével három oktatási szervezeti egység kialakítására nyílt lehetőség. A szervezeti módosításnál az volt az alapelv, hogy a tudományterületek tekintetében lehetőség szerint ne legyen átfedés a szervezeti egységek között. Így a három helyett öt oktatási szervezeti egysége lett a TSF-nek, az alábbiak szerint:

- Gazdasági Főiskolai Kar (GFK, Békéscsaba),
- Mezőgazdasági Főiskolai Kar (MFK, Mezőtúr)
- Mg. Víz- és Környezetgazdálkodási Főiskolai Kar (MVK, Szarvas)
- Pedagógiai Főiskolai Kar (PFK, Szarvas)
- Egészségügyi Intézet (EI, Gyula).

A 251/2005. (XI.23.) Kormányrendelet alapján a mezőtúri Mezőgazdasági Főiskolai Kar 2005. 12. 31-i időponttal megszűnt, a kar jogutód intézménye a Szolnoki Főiskola.

A Főiskolai Tanács szervezeti átalakításra vonatkozó döntéseiben az is szerepel, hogy egyetért és támogatja az EI törekvését a karrá történő fejlesztésben, az ehhez szükséges oktatásfejlesztési program megvalósulását a társkarok sajátos eszközeikkel segítik. A program végrehajtása jól halad, az EI rövid időn belül (1-2 év) elnyerheti a kari státuszt.

Kormányzati intézkedések eredményeként jött létre mint részjogkörű szervezeti egység:

- a Gazdasági Főigazgatóság, mely integrálta a karok korábbi gazdálkodási – ellátási funkcióit,
- a TSF Könyvtára, mely a karokhoz hasonlóan hálózati kialakítású, négy tagkönyvtár integrációjával jött létre,
- a TSF Felnőttképzési Központja, amely a karok felnőttképzési törvényből adódó feladatait hivatott koordinálni.

Az Innovációs Központ létrehozása, amely karközi szervezeti egységként kutatási-fejlesztési eredmények terjesztése révén a régió gazdasági élénkítését hivatott segíteni, önkéntes vállalás, kialakítása Phare-támogatással 2004-ben fejeződött be.

Nem részjogkörű szervezeti egység, de itt kell megemlíteni a Rectori Hivatalon belül elkülönített Informatikai Központot, amely a TSF szintű informatikai-kommunikációtechnikai fejlesztésekért és üzemeltetéséért felelős, valamint a függetlenített belső ellenőrt.

1.4. Integrációs folyamatok

Az integrációs folyamat előkészítése, majd végrehajtása döntően a főhatóság (OM) forgatókönyve szerint zajlott. A forgatókönyv induláskor nem volt kész, lényegében folyamatosan készült. Ez időnként nagy bizonytalanságot vitt a rendszerbe, amely minden integrált intézményt, így bennünket is érintett.

A fő kérdés az volt, hogy milyen mértékű centralizációt ír elő a forgatókönyv az intézmények számára. Rövidesen kiderült, hogy erős központok kialakítása az elvárás (inkább: kötelező), amely – érthetően – a társult intézmények érdekei ellen való. A központosítás legfontosabb – és egyben legérzékenyebb – területei: az adminisztráció, az informatika és a gazdálkodás.

Minden integrált intézmény számított rá, hogy az átalakítás költségeit döntően központi források fedezik. A TSF esetében a legnagyobb integrációs költségek az informatikai – kommunikációtechnikai kiadások ígérkeztek. Ehhez ugyan sikerült időközben kisebb-nagyobb összegű támogatást szerezni, a fejlesztések mégis alapvetően a karok pénzéből valósultak meg. Más vonatkozásban is az integráció plusz teherként jelent meg az intézményekben: tervezési költségek (IDP, később beruházási terv, CIP), a központi szervezeti egységek elhelyezési és működési költségei, stb.

Igen érdekes az alapító intézmények kezdeti viszonyulása az integrációhoz, amelyet döntően az intézmények előélete ill. érdekei határoztak és határoznak meg még ma is. A korábban önálló Körös Főiskola a TSF-be karként került, jogosítványai jelentős részének elvesztésével,

míg a két agrárkar számára csak a környezet volt új, a rendszer nem. A kezdeti illeszkedési nehézségek így érthetőek, akár a karközi kapcsolatokat, akár a karok-központi hivatalok viszonyát nézzük.

Még egy megjegyzés az indulással kapcsolatosan. A TSF választott felsőbb vezetői korábban nem tapasztalt feladatra vállalkoztak ill. kaptak megbízást. A legjobb szándék és igyekezet ellenére a tapasztalatlanság, az útkeresés kényszere gyakran okozott bizonytalanságot a működésben, amelyet a karok nem pozitív élményként éltek meg.

2. Hallgatói létszámváltozások

2.1. Képzési tevékenység

1. táblázat

A hallgatói létszám alakulása az októberi statisztikák adatai alapján

Fő

Év	Nappali	Levelező	Összes	Változás (%)
2000	3.127	2.977	6.104	-
2001	3.154	3.575	6.729	+10
2002	2.911	4.570	7.481	+11
2003	2.919	4.849	7.768	+4
2004	3.054	4.887	7.941	+2
2005	2.889	4.498	7.387	-7

Egyes karokon a kapacitást jóval meghaladó hallgatói létszám miatt a képzés feltételei nem kedvezőek: a GFK-n előadóterem híján bérleményben ill. a sportsarnokban folynak előadások, a szarvasi campuson a gondos egyeztetések, szervezés ellenére időnként zavarok vannak a terembeosztásban. Ezen a helyzeten csak a beruházási programjaink végrehajtásával lehet segíteni.

A 2002/2003-as tanévtől minden oktatási szervezeti egységben bevezettük a kreditrendszert, valamint az egységes tanulmányi rendszert. A működés nem zavarmentes, egyrészt az informatikai elérhetőség javításához bővítésre van szükség, másrészt a betanulás a vártnál hosszabb időt igényel.

Általánosan megfogalmazható, hogy a Tessedik Sámuel Főiskola karai közül egyiknek sem sikerült a Felvételi tájékoztatóban szereplő hallgató létszámot felvenni. Szakonként és tagozatonként vizsgálva a számokat a Gazdasági Főiskolai Karnak sikerült az államilag finanszírozott keretszámait legjobban felölteni, élve azzal a lehetőséggel, hogy egyes szakok között létszám-átcsoportosítás lehetséges volt. Ez sajnos a jövőre nézve finanszírozási problémákat jelent.

A nappali és levelező tagozatos hallgatói létszámok csökkenése nehéz helyzetbe állítja a főiskolát, hiszen ez döntően az állami finanszírozás alapja, illetve a főiskola saját bevételeinek legfőbb bevételi forrása.

A korábbi évekhez képest a költségtérítéssel hallgatói létszámaink annak ellenére, hogy a kereteinket nem tudják betölteni emelkedő tendenciát mutat. Ez sem képes azonban kompenzálni az államilag finanszírozott hallgatói létszámcsökkenés okozta veszteségeinket. Az előbbiekből általánosságban az a következtetés vonható le, hogy a Tessedik Sámuel Főiskola valamennyi karának és intézetének változtatni kell a beiskolázási stratégiáján az eddigi pozícióink megőrzésére.

Ahhoz, hogy megfeleljünk a Küldetésnyilatkozatban megfogalmazottaknak, a régió felsőfokú szakemberellátásban vállalt szerepünknek a beiskolázási stratégia mellett a képzési profiljaink alapos átgondolására is szükség van, mivel a „szolgáltatásaink” iránt csökkent a kereslet.

Növelni kell az esélyeinket azzal is, hogy a Felnőttképzési Központ adta lehetőségeket kihasználva felajánljuk az élethosszig tartó tanulás kínálatát.

A 2004-2005-ös évre vonatkozóan a Pedagógiai Főiskolai Kar és a Gazdasági Főiskolai Kar a felvételi szabályozás adta lehetőségeken belül a felvételi eljárás módosítását kezdeményezte. A Mezőgazdasági Főiskolai Kar, a Mezőgazdasági Víz- és Környezetgazdálkodási Főiskolai Kar és az Egészségügyi Intézet, az információs anyagaik számának növelését és a meglévő tartalmának változtatását tervezi illetve kezdte meg.

A beiskolázási nyílt napok mellett országos és regionális rendezvényen vesznek részt karaink, ahol a korábbiakhoz képest megújult információhordozókkal és tartalommal jelennek meg.

2.2. Köztársasági ösztöndíjak

A hallgatók Köztársasági ösztöndíja címén mintegy 6,7 MFt költségvetési támogatás illette meg a Főiskolát (visszafizetési kötelezettség 2006. évben 1,5 MFt). Köztársasági ösztöndíjban 22 fő részesült.

2.3. Egyéb ösztöndíjak

Bursa ösztöndíj támogatásból a Főiskolát jogosultan 20,3 MFT illette meg az elmúlt évben, azonban a felügyeleti szerv a beszámolási időszakban 24,5 MFt-ot bocsátott rendelkezésünkre. Ösztöndíjban a tavaszi félévben 661 fő, míg az őszi félévben 473 fő részesült.

A Széchenyi István valamint a Békésy György Posztdoktori Ösztöndíj címén 3913 eFt állt rendelkezésünkre, melyből az előírásoknak megfelelően 2 fő részére átlagosan 6,7 hónapra megtörténtek a kifizetések, de túlfinanszírozás miatt 252 eFt befizetési kötelezettség keletkezett.

2.4. Kollégiumi támogatás

Kollégiumi támogatás címén 75,3 MFt-ra volt jogosult a Főiskola, amely mintegy 14,5 MFt-al kevesebb a rendelkezésre álló összegnél. A kollégiumi férőhelyek száma Békéscsaba (GFK) kivételével megfelelő, a hallgatók mintegy 80%-a kaphat kollégiumi elhelyezést. Viszont a legtöbb kollégiumunk műszaki állapota romlik, és eredendően sem felel meg az EU követelményeinek. Békéscsabán legalább 100 férőhellyel kellene a kapacitást bővíteni.

Lakhatási támogatás címén a hatályos előírások alapján a Főiskola 47,8 MFt-ra jogosult, amely 17,6 MFt-al kevesebb, mint a rendelkezésre álló előirányzat. Támogatásban az előző évben 1776 fő részesült.

2.5. Jegyzettámogatás

Tankönyv-jegyzettámogatás címén közel 18,2 MFt-ra voltunk jogosultak, míg az előirányzatunk 21 MFt volt.

2.6. Sport, kultúra támogatása

Sport-kulturális támogatásra intézményünket 2,1 MFt illette meg.

2.7. Tudományos Diákköri tevékenység

Minden karon színvonalas, jól szervezett TDK munka folyik. A 2004/2005-ös tanévben a kari konferenciákon 63 db TDK dolgozat került bemutatásra. A hallgatói létszámhoz viszonyítva a TDK munkában részt vevő hallgatók száma megfelelő.

A 2005-ben megrendezett OTDK-án főiskolánkat a különböző szekciókban 31 dolgozat képviselte. Ebből 3 első díjat, 3 második díjat, 3 harmadik díjat és 2 különdíjat nyert el. A dolgozatok 35 %-a részesült díjazásban.

A XXVII-OTDT Agrártudományi Szekciójának konferenciáját a Mezőgazdasági Víz- és Környezetgazdálkodási Főiskolai Kar szervezte elismerésre méltó színvonalon.

3. Hallgatói mobilitás

Az oktatási kutatási kapcsolatainknak rendkívül fontosnak ítéltető "hozádéma" hallgatóink külföldi részképzésre, szervezett farmgyakorlatra, gyakornoki munkára történő fogadása. Ebben a tekintetben ki kell emelni a Katho Egyetem (Belgium) és a Hooffdorp-i Agrár Szövetség (Hollandia) partnerekkel kialakított kapcsolatot.

4. Képzési szerkezet

A TSF karain és intézetében a 2005-ben az alábbi szakokon kezdődött meg és folytatódott az oktatás:

TSF GFK

- Gazdálkodási szak
- Pénzügyi szak
- Személyügyi szervező szak
- Intézményi kommunikátor szak (2004-ben indított FSZ)

TSF MFK

- Mezőgazdasági mérnök szak
- Mezőgazdasági gépészmérnök szak
- Tárgazdálkodási mérnök szak

TSF MVK

- Környezetgazdálkodási agrármérnök szak
- Meliorációs mérnök szak
- Növénytermesztési mérnök szak
- Hulladékgazdálkodási technológus, felsőfokú szakképzési szak

TSF PFK

- Óvodapedagógus szak
- Nemzetiségi óvodapedagógus szak
- Tanító szak
- Nemzetiségi tanító szak

TSF EÜI

- Diplomás ápoló szak

5. Gyakorlóintézmények

Gyakorlóintézmények tekintetében az integráció kezdete óta nincs változás. A két agrárjellegű kar képzési struktúrája alapján a gyakorlati képzés miatt tangazdaságot tart fenn. Ennek finanszírozása évről-évre nehezebb, mivel a támogatási források beszűkültek.

A Pedagógiai Főiskola szakmai irányításával fenntartunk egy óvodai és 1-4. osztályos általános iskolát, mint gyakorlóintézményt.

6. Oktatói létszámok

		MVK	GFK	PFK	EÜI	TSF
Oktatói, kutatói létszám (fő)		40	44	41	10	135
ebből:	MTA doktora	1	-	-	1	2
	kandidátus	11	9	-	4	24
	PhD	4	6	11	-	21
	Dr. univ	7	5	4	1	17
	habilitált	5	-	-	-	5
K+F munkát végző oktatók, kutatók száma		32	25	28	10	95
Legalább középfokú nyelvvizsgával rendelkezők száma		25	33	32	5	95
ebből:	egy nyelvből	19	7	11	5	42
	két nyelvből	5	14	4	-	23
	három nyelvből	1	6	1	-	8
PhD képzésben résztvevők száma		9	5	5	1	20
Kutatást segítő létszáma		12	-	3	5	20

7. Kutatás – fejlesztés

Az oktatás mellett a felsőoktatás másik kiemelt alaptevékenysége a kutatás-fejlesztés. A K+F munka az intézményekben alapvetően két forrásból táplálkozik: egyrészt a költségvetésben normatív támogatásként elkülönített keretből, másrészt az elnyert pályázatokból, megbízások tevékenységből származó bevételekből.

A 2. táblázat szemlélteti az elmúlt három év tényszámait mindkét kategóriára, amelynek alapján megállapítható, hogy a stagnáló költségvetési K+F finanszírozás mellett jelentős a pályázatos és megbízások témákból befolyó bevétel.

2. táblázat

A K+F források alakulása a 2000-2004 közötti időszakban

millió Ft

Év	Normatív támogatás	Pályázat és megbízás	Összesen	Változás az előző évhez képest (%)
2000	11,6	105	116,6	-
2001	10,5	140	150,5	+29,1
2002	10,5	195	205,5	+36,5
2003	9,6	143	152,6	-25,7
2004	47,2	98,8	146,0	-4,3

2005	18,5	50,3	68,8	-52,9
------	------	------	------	-------

A finanszírozott K+F témák igen változatosak, azonban döntően az agráriumhoz kötődnek. A kapacitás ésszerű hasznosítása érdekében készült el 2002-ben a TSF kutatás-fejlesztési koncepciója, amely kijelöli a következő évekre a fő témaköröket.

A K+F stratégia alapján pályáztunk egy innovációs központ létesítésére – ami az elmúlt évben meg is valósult -, amely a megújuló energiaforrások hasznosításának régióbeli terjesztését hivatott segíteni.

A K+F eredmények a publikációkban jól tükröződnek, publikációs tevékenységünk kiemelkedően jónak mondható. 2001-ben indítottuk a TSF Tudományos Közleményei c. periodikánkat, amely színvonalas publikációs lehetőség munkatársainknak és a régióban dolgozó kutatóknak egyaránt. Emellett rendszeresen jelennek meg kari tudományos kiadványok és minden évben rendezünk kari nemzetközi konferenciákat is.

2005. évi K+F tevékenység értékelése

K+F témák és azok finanszírozottsága

- Pályázati forrásból és megbízásból finanszírozott K+F tevékenység továbbra is csak a Mezőgazdasági Víz- és Környezetgazdálkodási Főiskolai Karon folyik.
- A mezőtúri kar kiválásával a pályázati és megbízásos forrásból támogatott kutatási témák számban és volumenben is jelentősen, közel 35-40%-kal csökkentek.
- A pályázatos K+F témák száma 5, sajnos jelentősen csökkent a megelőző évekhez viszonyítva. Kedvező tendencia azonban, hogy a támogatottság érdemben növekedett, szerződéssel lefedett összeg 125 millió Ft, melyből 2005-re eső felhasználás 35 millió Ft. A megbízásos témák száma (2) és finanszírozottsága intézményi szinten csekély, támogatási összeg mintegy 9 millió Ft, a megelőző évek szintjén alakul.
- Pályázatos és megbízásos kutatásban témavezető 6 minősített oktató, a Mezőgazdasági Víz- és Környezetgazdálkodási Főiskolai Kar minősített oktatóinak 38%-a, mely elfogadható szint. Intézményi szinten a minősített oktatók K+F tevékenysége lehangoló, a rendszeresen pályázatot készítő oktatók köre szűk, csak néhány tanszék, vagy kutató műhely az, amely megfelelő vagy kiemelkedő K+F aktivitást mutat.
- Sajnos 2005-ben több szakmailag jónak minősített K+F pályázat forrás hiányra történő hivatkozással került elutasításra.
- A K+F tevékenység fejlesztéséhez hiányzik a kutatóműhelyek közötti jobb együttműködés intézményen belül.
- Normatív kutatástámogatásból mintegy 18 téma részesedett 4,4 millió Ft támogatással. Közvetlenül 6 PhD képzésben résztvevő oktató kutatási tevékenysége kapott összesen 781 ezer Ft támogatást. A normatív kutatástámogatás mintegy 70%-át a dologi kiadások tették ki. Ezen belül prioritást továbbra is a konferencia részvétel (70%) élvezett, majd ezt követte felhasználás sorrendjében a könyv és folyóirat vásárlás és kiadás költsége (17%), majd az anyag és eszköz beszerzés (13%). A személyi jellegű kiadások mintegy 20%-kal részesedtek a normatív kutatástámogatásból. A normatív kutatástámogatás 2006-tól megszűnt.
- A diszciplináris kutatásban művelt témák száma 13. A diszciplináris kutatások jól szolgálják – a kevésbé anyag és eszközigenyes - oktatási diszciplinák (tananyag korszerűsítés, módszertani fejlesztés) gondozását, PhD témák művelését, pályázatos kutatások előkészítését és a publikációs tevékenységet.

A K+F tevékenység személyi feltételei

- Tudományos minősítéssel rendelkezik a főiskola oktatói állományának 35%-a, szemben az 5 évvel ezelőtti 30%-os arányhoz képest. 2001-2005 között karonként a PhD fokozatot szerzett oktatók száma: MVK 3, GFK 3, PFK 8. A PhD képzésben résztvevő oktatók száma 20, mely feltételezi a minősített oktatók jövőbeni arányának kedvező 40-45%-os szintjét. A számszerű adatok tükrében azonban továbbra is a PhD fokozat megszerzésének lassú üteme tapasztalható egyes karokon.
- A habilitált oktatók száma 5, az előző évvel megegyező. Az új felsőoktatási törvény szellemében a felsőoktatási intézmény előírhatja foglalkoztatási követelményrendszerében a habilitációs eljárás lefolytatását a főiskolai tanári kinevezéshez.
- Az oktatói állomány 70%-a – az előző évinél magasabb arányban – végez valamilyen formában kutató munkát. Ennek ellenére az elnyert pályázatok, finanszírozott kutatási témák száma, s a források volumene nem kielégítő intézményi szinten.
- Legalább középfokú nyelvvizsgálója van az oktatói állomány 70%-ának. Ez az arány még mindig nem kielégítő, ha figyelembe vesszük, hogy az oktatói kinevezés minimum követelménye az igazolt nyelvtudás, s nem képzelhető el színvonalas oktatás, kutatás, nemzetközi kapcsolatépítés és intézményfejlesztés nyelvtudás nélkül.
- A kutatást segítő személyzet létszáma változatlanul alacsony, melyen érdemi javulást csak a kutatási források növekedése hozhat.

Publikációk, szakmai és művészeti tevékenység

- Az előző évhez viszonyítva a karok publikációs tevékenysége tovább növekedett. Oktatóink tollából 298 magyar nyelvű és 89 idegen nyelvű, összesen 387 közlemény született. Az egy főre jutó évenkénti 3 publikáció megfelelőnek tekinthető.
- 2006-tól a tudományos közlemények jegyzékét főiskolai összesítésben tesszük közzé.
- A publikációk 21%-a hazai és nemzetközi konferencia kiadványokban, s mintegy 35%-a kari kiadványokban jelent meg.
- Számottevően növekedett a tudományos folyóiratokban, elismert szakmai kiadványokban megjelent közlemények száma (43), mely 11%-át teszi ki az összes intézményi publikációnak. Azonban e területen a teljesítmény még messze nem elégséges, ha figyelembe vesszük a kutatási pályázatok, a vezető oktatói kinevezések követelményeit.
- A Pedagógiai Főiskolai Kar kulturális és művészeti tevékenysége az előző évekhez hasonlóan továbbra is elismerésre méltó, sokszínű, amit igazol a számos önálló és kollektív hangverseny és kiállítás.
- Minden karon az oktatók jelentős számban vesznek részt a tudományos és szakmai közéletben.

Külföldi tanulmányút és konferencia részvétel

- Az elmúlt évben oktatóink 20 országban jártak tanulmányúton, illetve vettek részt nemzetközi tudományos konferenciákon és töltöttek el 246 napot külföldön.
- Az oktatói létszám 26%-a vett részt külföldi tanulmányúton vagy konferencián. Ez a mérsékelt arány összefüggésben van a K+F témák és a nemzetközi oktatásfejlesztési programok volumenével. A külföldre utazók számában a karok

között érdemi különbség nincsen. Az eltérés a külföldön eltöltött időtartamban mutatkozik. Ott kedvezőbb az arány, ahol a K+F tevékenységből eredően jobb a finanszírozási háttér, kedvezőbbek a nemzetközi szerződések és kutatási kooperációk.

- A külföldi tanulmányút és konferencia részvétel alapvetően kutatástámogatásokból (normatív kutatástámogatás, pályázatos K+F) és oktatásfejlesztési programokból finanszírozott. E területen jelentősebb előrelépés csak a különböző pályázati lehetőségek jobb kihasználásával lehet.

Tudományos rendezvények szervezése

- A korábbi évekhez hasonlóan minden kar aktívan részt vállalt intézményi, regionális, országos szintű tudományos és szakmai rendezvények szervezésében. Az elmúlt évben 3 tudományos ülés, 6 hazai és 1 nemzetközi konferencia fémjelezte ezt a tevékenységet.

Nemzetközi tudományos együttműködés

- Az elmúlt évek alatt a főiskola nemzetközi kapcsolatai folyamatosan bővültek, az együttműködési területek mind a kutatás, de különösen az oktatás vonalán szélesedtek.
- 2005-ben két K+F téma futott nemzetközi kooperációban és finanszírozásban.
- Az együttműködés főbb területei az oktatási programokon kívül: információ csere, közös és kölcsönös publikáció, kutatási tapasztalatcsere, konferencia látogatások. E kapcsolatok további fejlesztése alapját képezheti egy-egy nemzetközi pályázat előkészítésének.
- Évről évre gyarapszik a külföldi oktatási intézményekkel kötött kétoldalú tudományos és oktatási együttműködési szerződések száma.

8. Változások az intézményi szolgáltatásokban

Informatika

A főiskola zavarmentes működtetése sajátos informatikai-kommunikációtechnikai fejlesztéseket igényelt. Az elmúlt években mintegy 150 millió Ft-ot költöttünk e területre, amelynek kb. 50%-a volt saját (költségvetési) forrás, a többi céltámogatásból ill. pályázat útján elnyert pénzekből valósult meg. A fejlesztések főbb tételei:

- nagy sávszélességű intézményi gerinchálózat kiépítése,
- központi szerverkapacitás megeremntése és bővítése,
- integrált informatikai rendszerek bevezetése, folyamatos fejlesztése (TÜSZ számviteli-üzgvyiteli rendszer, NEPTUN tanulmányi rendszer, TEXTLIB könyvtári rendszer),
- a TSF honlapjának elindítása, amely az egyik alapvető (belső) információs csatornává fejleszthető,
- hallgatói laboratóriumok kialakítása a tanulmányi rendszer és az Internet elérhetőségének biztosítására,
- a 180 ezer kötetes könyvtár állománybővítése.

Felnőttképzési Központ

A három éve működő felnőttképzési központ munkájának végzésében az elmúlt egy évben több területen is változás következett be, melyek részben a főiskolához, részben a jogi, szakmai körülmények változásához köthetőek.

Személyi, tárgyi feltételek változása

- A központnak megbízásos vezetője van.
A központ új helyre költözött, ahol a működés technikai feltételei megfelelőek.
A központ létéről, munkájáról web-lap ad hírt.

Tartalmi munka

- Jelenleg 78 képzést folytathat a főiskola, mint felnőttképző intézmény.

Megoszlásuk:

Megnevezés	Száma	Működő
OKJ-s képzés	35	19
OKJ-ben nem szereplő szakképesítésre felkészítő képzés	36	16
Nyelvvizsgára felkészítő k.	4	4
Felnőttképzési szolgáltatások	3	3

- Új képzést nem akkreditáltunk, hanem megvettük a programhasználás jogát
 - ECDL képzés MVK, GFK (ez utóbbi beadva, folyamatban)
 - ECDL START 4 modulós, pedagógusoknak szóló számítógépes képzés (folyamatban)
 - EBD*L képzést a Bp-i központ akkreditáltatta, így felhasználói jogát meg kell venni.
- A központ szakmai kapcsolatainak alakulása
 - egyrészt a karokhoz, intézetekhez, munkaügyi központokhoz kötődnek;
 - másrészt egy-egy szakmai közösséghez. Ilyen pl. a MELLEARN Egyesület (évenkénti szakmai tanácskozáson, illetve honlapjukon adnak hírt a felnőttképzés egy-egy területéről);
 - és továbbképzéseken való részvételt jelentenek (törvényi változások a felnőttképzésben, minőségirányítás a felnőttképzésben, az előzetes tudás mérése, beszámítása);
 - szakkönyvek, folyóiratok megvásárlása;
 - web-lapok figyelemmel kísérése.

A közeljövő feladatai

- a képzések, a felnőttképzési szolgáltatások területén
 - a folyamatban lévő programok befejezése;
 - pályázatok kiírásának figyelemmel kísérése (néhányra alapos kereséssel lehet rábukkanni), az uniós pályázatokhoz csapatok létrehozása;
 - nagyobb figyelmet kell fordítani a hallgatókra, akik körében szükség és igény lehet az álláskeresési technikákra, a karrier-tanácsadásra (együttműködés az ASIO-val);
- a képzések célcsoportjai terén
 - a karok eltérő szakemberbázisain alapuló sokféle képzés miatt a célcsoportok is sokfélék – ez nem baj. Csak tudjon a neki szánt képzésről. A programok reklámjáért többet kell tenni – ennek anyagi kihatásai is vannak.

- A képzésekre a legbiztosabb vevőnek a (volt) hallgató tekinthető, őket a szakirányú képzések érdeklik inkább;
- a tananyagfejlesztés területén
 - a meglévő sikeres képzéseket távoktatási anyaggá átalakítani;
- szervezeti, gazdálkodási téren
 - a központ SZMSZ-ének megfelelően az iskolarendszeren kívüli képzések a központon keresztül legyenek lezárva (tanúsítvány stb. kiadása, adójóváírás igazolásának kiadása);
 - vagy: a karok, intézet végezze, bővítse eddigi felnőttképző tevékenységét, a központ pedig a jogszerűsége ügyel, illetve részt vesz, készít pályázatokat. Ez viszont nem folyamatos munka, nem igényel főállású vezetőt.

9. Megvalósuló beruházások és felújítások

A fejlesztési igények az intézményfejlesztési terv alapján készült beruházási tervben fogalmazódtak meg, amelyek megvalósítása már elkezdődött és remélhetőleg a következő években befejezésre kerülnek. A nagyberuházások több kart érintenek az alábbiak szerint:

- GFK (Békéscsaba): 300 fős nagyelőadó, könyvtár és tanulmányi központ (kb. 700-800 millió Ft értékben), a beruházás elkezdődött, a befektető a STRABAG zRt.
- MVK és PFK (Szarvas): többfunkciós épület létesítése, amelyben előadó terem, közös tanszékek és hallgatói kulturális-szabadidős funkciók kapnak helyet (kb. 1,2 milliárd Ft értékben).
- A TSF kollégium rekonstrukciója két telephelyen.

Addig is, amíg az új létesítmények megépülnek, épületek át- ill. megvásárlásával sikerült az elhelyezési gondokon enyhíteni. A vagyongyarapodás a következők szerint alakult:

- Könyvjóváírással 2001-ben átvettük az Országos Meteorológiai Szolgálat szarvasi Agrometeorológiai Állomásának épületét, amelynek értéke mintegy 150 millió Ft. Ebben az épületben került elhelyezésre az Innovációs Központ (a projekt összköltsége 110 millió Ft).
- Az OM támogatásával megvásároltuk a Gyulai Szabók Rt. négyszintes irodaházát, amelyben az EI könyvtára és kollégiuma alakítható ki (a bruttó vételár 160 millió Ft volt).
- Szarvason tanpanzió és kollégium céljára megvásároltuk a Körösvölgye Panziót bruttó 140 millió Ft-ért (OM támogatással).
- Bolza-kastély épületegyüttese (volt Öntözési Kutató Intézet központja) kezelői jogának megszerzése Szarvason, amellyel kettős célt értünk el: egyrészt a központi hivatalok végleges elhelyezését (sajnos a város önkormányzata határozott ígérete ellenére ezt nem tudta megoldani), másrészt a pedagógusképzés helyigényének kielégítését.

B) A KÖLTSÉGVETÉSI ÉV GAZDÁLKODÁSÁNAK ÉRTÉKELÉSE

1. Gazdálkodás

A felsőoktatási intézmények legérzékenyebb pontja – érthetően a gazdálkodás. A TSF megalakulásától kezdve forráshiányos abban az értelemben, hogy az OM minden évben pótlólag – és többnyire csak részben – a hallgatói létszám és a normatívák alapján juttatott támogatást. Éppen ezért gazdálkodásunkat a biztonságra törekvés jellemzi, amely révén

sikerült elérni, hogy az elmúlt öt évben nem volt likviditási probléma és pénzügyileg rendben le tudtuk zárni az aktuális éveket.

Költségvetésünk szerkezete átlagosnak mondható: az évi összbevételnek kb. 70%-a állami támogatás, 30%-a saját bevétel (3.táblázat). Természetesen az egyes karoknál az arány ettől eltérő, és döntően az önköltséges finanszírozású hallgatók számától függ.

3. táblázat

Költségvetési előirányzatok és teljesülésük

	eFt				
Megnevezés	2001	2002	2003	2004	2005
Állami tám.	1.772.661	2.202.526	2.470.200	2.556.504	2.524.012
Saját bevétel	696.024	818.547	879.747	934.179	967.001
Pénzmaradvány	77.555	91.663	79.288	78.683	104.022
Bevételek össz.	2.546.240	3.112.736	3.429.235	3.569.366	3.595.035
Kiadások össz.	2.454.577	3.033.448	3.350.552	3.465.344	3.383.402

A Gazdálkodási Szabályzatunk értelmében a központi szervezeti egységek (Rektori Hivatal, Gazdasági Főigazgatóság, Könyvtár) a bevételek 18-20%-ával, a karok és intézet ennek megfelelően kb. 80%-ával gazdálkodnak. A saját bevételek növelését a szervezeti egységeknél kialakult érdekeltségi rendszer segíti.

A TSF gazdálkodása az elmúlt hat évben kiegyensúlyozott volt. Ez alatt azt kell érteni, hogy a biztonságos működés minimális feltételei teljesültek, de saját forrásból (bevételből) – a költségvetés méretéhez képest – csak szerény fejlesztéseket tudtunk biztosítani. (A felhalmozási keret 100-150 millió Ft körül alakult évente.) A dologi kiadások növekményének forrása évről-évre a saját bevétel (kényszerű) növelése volt, így költségvetésünk meglehetősen érzékeny a bevételek teljesülésére.

A gazdálkodási keretek kialakításának évek óta visszatérő gondja az un. normativitás. A működő finanszírozási rendszer nem tükröz állandóságot, a különböző normatívák kialakítása mindig a rendelkezésre álló költségvetési keretekhez van igazítva. További nehézség e téren, hogy a főiskola kapujánál befejezettnek tekintik a központi szervek a finanszírozást és a helyi közmegegyezésre van bízva a további elosztás.

Megítélésünk szerint az intézményi költségvetésen belül a kari és egyéb keretek meghatározása az év indulásakor megalapozottnak és végrehajthatónak volt tekinthető.

Év közben mind központi, mind helyi jellegű változások alapvető módon befolyásolták az év költségvetési gazdálkodásának kereteit.

Finanszírozási oldalról várhatóan az elkövetkező évek állami támogatása csökken. Pozitívumként említhető, hogy a saját bevételek alakulása egyelőre még kompenzálta az

állami támogatás hiányát, de hosszútávon az eredményeinket negatívan fogja befolyásolni a kialakult tendencia.

Tovább rontotta a helyzetet, hogy a gazdasági évben jelentős mértékű támogatás csökkentésre került sor (18.400,- eFt) a dologi előirányzatokból.

2. Előirányzatok alakulása

Főiskolánkon az előirányzatok teljesítése az alábbiak szerint alakult:

Kiadások			adatok eFt-ban
Megnevezés	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés
Személyi juttatás	1464496	1539160	1509480
Munkaadókat terhelő járulékok	476026	488976	475181
Dologi kiadások	790348	847024	799108
Pénzeszköz átadás, egyéb támogatás		4104	3195
Ellátottak pénzbeli juttatása	374183	379583	327463
Felújítás	5000	39606	31072
Felhalmozási kiadások*	100292	240873	222665
Kölcsön nyújtás	2335	14635	14500
Függő kiadások			738
Összesen:	3212680	3553961	3383402

*Ebből központi beruházás: 83.134 eFt.

Bevételek			adatok eFt-ban
Megnevezés	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés
Intézményi működési bevételek	702819	738319	723376
Felhalmozási és tőke jellegű bevételek			6262
Felügyeleti szervtől kapott támogatás	2411526	2524012	2524012
Átvett pénzeszközök	96000	185273	235173
Támogatási kölcsönök visszatérítése	2335	2335	2200
Pénzmaradvány igénybev.	-	104022	104022
Függő bevételek			-10
Összesen:	3212680	3553961	3595035

Felújítás alakulása

adatok eFt-ban		
Bevételből ei. képzés	Felhasználás	Maradvány
23208	18629	4579

Felújítási előirányzat képzése:

Bevételek 2005. 01. 01.-2005. 02. 15-ig	21.887.244.- Ft	5%-a: 1.094.362.-
Bevételek 2005. 02. 16.-2005. 12. 31-ig	147.423.135.- Ft	15%-a <u>22.113.470.-</u>
		23.207.832.-

Felhasználása:

1. TSF GFK Békéscsaba oktatási épület fűtőhálózat alapvezeték felújítása

b05010510. ikt. szám	Mech-Vill System Kft.	12.695.240.-
b05010869. ikt. szám	Mech-Vill System Kft.	989.375.-

2. TSF MVK Szarvas akadálymentesítés (tervezési engedély)

b05001793. ikt. szám	Novodomszki és Társa Bt.	2.375.000.-
----------------------	--------------------------	-------------

3. TSF PFK Szarvas oktatási épület ablakcsere II.ütem

b05003819. ikt. szám	Szvák Pál	324.700.-
b05005663. ikt. szám	Szvák Pál	498.125.-

TSF PFK Szarvas Főépület lépcsőház felújítás

b05002897. ikt. szám	T-House Bt. (tervezés)	87.500.-
b05009632. ikt. szám	Liget Mix Kft.	<u>1.658.786.-</u>
Összes felhasználás:		18.628.726.-

Bevételből ei.képzés: 23.208 eFt

Felhasználás: 18.629 eFt

Különbözet: 4.579 eFt

A ténylegesen fel nem használt összeg 2006-ban kerül kifizetésre, mivel a Mezőgazdasági Víz-és Környezetgazdálkodási Főiskolai Kar akadálymentesítés kivitelezési munkálatának elvégzésére szerződéssel rendelkezik.

Tárgyi eszközgazdálkodásunk 2005. évben az alábbiak szerint alakult:

Megnevezés	Teljesítés eFt-ban
Immateriális javak	6386
Ingatlanok vásárlása	72925
Egyéb gépek, berendezések	79083
Járművek	20077
Intézményi beruházási kiadások	178471

A személyi juttatások alakulása

A többlettámogatás és a saját hatáskörű módosítások következményeként a béralap előirányzat változása a következőképpen alakult:

		adatok eFt-ban
	Megnevezés	Összeg
1.	Személyi juttatás alap-előirányzata	1.464.496
2.	Évközi módosítások	
	- Kormány hatáskörben	30.679
	- felügyeleti szervi módosítás	7.907
	- saját hatáskörű módosítás	36.078
3.	Személyi jellegű juttatás összesen (1+2)	1.539.160

Az állami támogatással finanszírozott béralap 1.093.107 eFt /71,2 %/. Az évközi pótelőirányzatok miatti személyi juttatás növekedés – figyelembe véve a létszámleépítésre kapott 29.949 eFt támogatást - átlagosan 3,05 % volt.

A **dologi kiadásoknál** a szolgáltatások rovatában emelkedtek az energiaárak, valamint a bérleti díjak. A 2005. évi előirányzattal való gazdálkodásunk eredményes volt, melyhez hozzájárult a felügyeleti szervi hatáskörű előirányzat-módosítás miatt kapott többlettámogatások.

Szükséges a kari szintű mélyebb elemzések elvégzése az okok feltárása és a kiadások szintjének hozzáigazítása a rendelkezésre álló előirányzatokhoz, hogy elkerülhetőek legyenek a későbbi fedezetlen kiadások így a működésbeli zavarok.

A beruházási kiadások elért szintje a különböző eszközcsoportoknál növekedést eredményezett, de korántsem megnyugtató a teljesen 0-ig leírt eszközök értéke, ami igen magas, amit elsősorban a gyorsan avuló technikai eszközök okoznak és ezek cseréje lassú, mint pl. a számítástechnika területén.

A befizetési kötelezettségeinket mind a felügyeleti, mind a hatóságok felé teljesítettük.

Gazdasági társaságokban való részvételünk részesedés összértéke nagyon csekély, mindössze 220 eFt, a Szarvasi Általános Informatikai Kft-nél tulajdoni hányadunk 7%. A 2005. évi kifizetett osztalék 1.254 eFt volt.

Az 2004. évi pénzmaradványt intézményünkben a működési költségek fedezetére, valamint áthúzódó kötelezettséggel vállalt felhalmozási kiadásokra használtuk fel.

Dolgozók lakásépítésének és vásárlásának támogatására az év folyamán 2300 eFt-ot folyósítottunk. A fenti összegben 6 fő részesült.

2005. évben 212.381 eFt pénzmaradványunk keletkezett, melyből befizetési kötelezettség 67.190 eFt, a fennmaradó összeg kötelezettségekkel terhelt szállítói követeléseket, devizaszámla maradványát, kutatásfejlesztés maradványát és egyéb pénzmaradványokat tartalmaz.

Phare és egyéb nemzetközi programok

Megkezdődött a minőségbiztosítási rendszer kialakítása is. A feladat végrehajtását nehezíti, hogy az ehhez szükséges szolgáltatásokra és belső munkálatokra nincs elkülöníthető forrás, minisztériumi támogatás. Ezt a munkát segítheti a 2004-ben elnyert HEFOP pályázati forrás.

2004-ban intézményünk a nemzetközi pályázatokon az alábbi projektekben vett részt:

- HU0105-011-022-A A megújuló energia források innovációs központja
- HU0008-02 Európai Unió Munkaerőpiaci kompetenciák

Szarvas, 2006-04-25.

Dr. Patay István
főiskolai rektor

Tóth László
gazdasági főigazgató